

KC

Kodeks cywilny

Stan prawny na 10 sierpnia 2018 r.

Wolters Kluwer

KC

Kodeks cywilny

Stan prawny na 10 sierpnia 2018 r.

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

7. WYDANIE

Stan prawny na 10 sierpnia 2018 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący, opracowanie redakcyjne
Mariusz Kurzyński

Łamanie
Mercurius

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN 978-83-8160-046-0

7. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

KODEKS CYWILNY

– ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.)

KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA	9
Tytuł I. Przepisy wstępne (art. 1–7)	9
Tytuł II. Osoby (art. 8–43 ¹⁰)	10
Dział I. Osoby fizyczne (art. 8–32)	10
Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych (art. 8–24)	10
Rozdział II. Miejsce zamieszkania (art. 25–28)	14
Rozdział III. Uznanie za zmarłego (art. 29–32)	14
Dział II. Osoby prawne (art. 33–43)	15
Dział III. Przedsiębiorcy i ich oznaczenia (art. 43 ¹ –43 ¹⁰)	18
Tytuł III. Mienie (art. 44–55 ⁴)	20
Tytuł IV. Czynności prawne (art. 56–109 ⁹)	24
Dział I. Przepisy ogólne (art. 56–65 ¹)	24
Dział II. Zawarcie umowy (art. 66–72 ¹)	26
Dział III. Forma czynności prawnych (art. 73–81)	31
Dział IV. Wady oświadczenia woli (art. 82–88)	35
Dział V. Warunek (art. 89–94)	37
Dział VI. Przedstawicielstwo (art. 95–109 ⁹)	38
Rozdział I. Przepisy ogólne (art. 95–97)	38
Rozdział II. Pełnomocnictwo (art. 98–109)	38
Rozdział III. Prokura (art. 109 ¹ –109 ⁹)	41
Tytuł V. Termin (art. 110–116)	43
Tytuł VI. Przedawnienie roszczeń (art. 117–125)	44
KSIĘGA DRUGA. WŁASNOŚĆ I INNE PRAWA RZECZOWE	48
Tytuł I. Własność (art. 126–231)	48
Dział I. Przepisy ogólne (art. 126–139)	48
Dział II. Treść i wykonywanie własności (art. 140–154)	48
Dział III. Nabycie i utrata własności (art. 155–194)	51

Rozdział I.	Przeniesienie własności (art. 155–171)	51
Rozdział II.	Zasiedzenie (art. 172–178)	53
Rozdział III.	Inne wypadki nabycia i utraty własności (art. 179–194) . . .	55
Dział IV.	Współwłasność (art. 195–221)	57
Dział V.	Ochrona własności (art. 222–231)	62
Tytuł II.	Użytkowanie wieczyste (art. 232–243)	65
Tytuł III.	Prawa rzeczowe ograniczone (art. 244–335)	68
Dział I.	Przepisy ogólne (art. 244–251)	68
Dział II.	Użytkowanie (art. 252–284)	70
Rozdział I.	Przepisy ogólne (art. 252–265)	70
Rozdział II.	Użytkowanie przez osoby fizyczne (art. 266–270 ¹)	72
Rozdział III.	Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne (art. 271–282)	73
Rozdział IV.	Inne wypadki użytkowania (art. 283–284)	75
Dział III.	Służebności (art. 285–305 ⁴)	75
Rozdział I.	Służebności gruntowe (art. 285–295)	75
Rozdział II.	Służebności osobiste (art. 296–305)	77
Rozdział III.	Służebność przesyłu (art. 305 ¹ –305 ⁴)	79
Dział IV.	Zastaw (art. 306–335)	80
Rozdział I.	Zastaw na rzeczach ruchomych (art. 306–326)	80
Rozdział II.	Zastaw na prawach (art. 327–335)	83
Tytuł IV.	Posiadanie (art. 336–352)	85
KSIĘGA TRZECIA. ZOBOWIĄZANIA		87
Tytuł I.	Przepisy ogólne (art. 353–365 ¹)	87
Tytuł II.	Wielość dłużników albo wierzycieli (art. 366–383)	92
Dział I.	Zobowiązania solidarne (art. 366–378)	92
Dział II.	Zobowiązania podzielne i niepodzielne (art. 379–383)	94
Tytuł III.	Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych (art. 383 ¹ –396) . . .	95
Tytuł IV.	<i>Obowiązek zawierania umów między jednostkami gospodarki uspołecznionej (art. 397–404) . . . . .</i>	101
Tytuł V.	Bezpodstawne wzbogacenie (art. 405–414)	102
Tytuł VI.	Czyny niedozwolone (art. 415–449)	104
Tytuł VI ¹ .	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (art. 449 ¹ –449 ¹¹)	113
Tytuł VII.	Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania (art. 450–497) . . .	115
Dział I.	Wykonanie zobowiązań (art. 450–470)	115
Dział II.	Skutki niewykonania zobowiązań (art. 471–486)	120
Dział III.	Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych (art. 487–497)	124

Tytuł VIII.	Potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu (art. 498–508)	127
Tytuł IX.	Zmiana wierzyciela lub dłużnika (art. 509–526)	129
Dział I.	Zmiana wierzyciela (art. 509–518)	129
Dział II.	Zmiana dłużnika (art. 519–526)	131
Tytuł X.	Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika (art. 527–534)	132
Tytuł XI.	Sprzedaż (art. 535–602)	134
Dział I.	Przepisy ogólne (art. 535–555 ¹)	134
Dział II.	Rękojmia za wady (art. 556–576)	140
Dział II ¹ .	Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej (art. 576 ¹ –576 ⁴)	149
Dział III.	Gwarancja przy sprzedaży (art. 577–582)	151
Dział IV.	Szczególne rodzaje sprzedaży (art. 583–602)	154
Rozdział I.	Sprzedaż na raty (art. 583–588)	154
Rozdział II.	Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej. Sprzedaż na próbę (art. 589–592)	155
Rozdział III.	Prawo odkupu (art. 593–595)	156
Rozdział IV.	Prawo pierwokupu (art. 596–602)	157
Tytuł XII.	Zamiana (art. 603–604)	158
Tytuł XIII.	Dostawa (art. 605–612)	159
Tytuł XIV.	Kontraktacja (art. 613–626)	160
Tytuł XV.	Umowa o dzieło (art. 627–646)	163
Tytuł XVI.	Umowa o roboty budowlane (art. 647–658)	167
Tytuł XVII.	Najem i dzierżawa (art. 659–709)	172
Dział I.	Najem (art. 659–692)	172
Rozdział I.	Przepisy ogólne (art. 659–679)	172
Rozdział II.	Najem lokalu (art. 680–692)	176
Dział II.	Dzierżawa (art. 693–709)	180
Tytuł XVII ¹ .	Umowa leasingu (art. 709 ¹ –709 ¹⁸)	182
Tytuł XVIII.	Użyczenie (art. 710–719)	187
Tytuł XIX.	Pożyczka (art. 720–724)	188
Tytuł XX.	Umowa rachunku bankowego (art. 725–733)	189
Tytuł XXI.	Zlecenie (art. 734–751)	191
Tytuł XXII.	Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia (art. 752–757)	194
Tytuł XXIII.	Umowa agencyjna (art. 758–764 ³)	195
Tytuł XXIV.	Umowa komisji (art. 765–773)	203
Tytuł XXV.	Umowa przewozu (art. 774–793)	205
Dział I.	Przepisy ogólne (art. 774–775)	205
Dział II.	Przewóz osób (art. 776–778)	205
Dział III.	Przewóz rzeczy (art. 779–793)	206

Tytuł XXVI.	Umowa spedycji (art. 794–804)	209
Tytuł XXVII.	Umowa ubezpieczenia (art. 805–834)	211
Dział I.	Przepisy ogólne (art. 805–820)	211
Dział II.	Ubezpieczenia majątkowe (art. 821–828)	217
Dział III.	Ubezpieczenia osobowe (art. 829–834)	220
Tytuł XXVIII.	Przechowanie (art. 835–845)	222
Tytuł XXIX.	Odpowiedzialność, prawo zastawu i przedawnienie roszczeń utrzymujących hotele i podobne zakłady (art. 846–852)	224
Tytuł XXX.	Umowa składu (art. 853–859 ^o)	226
Tytuł XXXI.	Spółka (art. 860–875)	229
Tytuł XXXII.	Poręczenie (art. 876–887)	232
Tytuł XXXIII.	Darowizna (art. 888–902)	234
Tytuł XXXIII ¹ .	Przekazanie nieruchomości (art. 902 ¹ –902 ²)	237
Tytuł XXXIV.	Renta i dożywocie (art. 903–916)	238
Dział I.	Renta (art. 903–907)	238
Dział II.	Dożywocie (art. 908–916)	239
Tytuł XXXV.	Uгода (art. 917–918)	241
Tytuł XXXVI.	Przyrzeczenie publiczne (art. 919–921)	241
Tytuł XXXVII.	Przekaz i papiery wartościowe (art. 921 ¹ –921 ¹⁶)	242
Dział I.	Przekaz (art. 921 ¹ –921 ⁵)	242
Dział II.	Papiery wartościowe (art. 921 ⁶ –921 ¹⁶)	243
KSIĘGA CZWARTA. SPADKI		245
Tytuł I.	Przepisy ogólne (art. 922–930)	245
Tytuł II.	Dziedziczenie ustawowe (art. 931–940)	247
Tytuł III.	Rozrządzenia na wypadek śmierci (art. 941–990 ¹)	251
Dział I.	Testament (art. 941–958)	251
Rozdział I.	Przepisy ogólne (art. 941–948)	251
Rozdział II.	Forma testamentu (art. 949–958)	252
Oddział 1.	Testamenty zwykłe (art. 949–951)	253
Oddział 2.	Testamenty szczególne (art. 952–955)	253
Oddział 3.	Przepisy wspólne dla testamentów zwykłych i szczególnych (art. 956–958)	254
Dział II.	Powołanie spadkobiercy (art. 959–967)	255
Dział III.	Zapis i polecenie (art. 968–985)	257
Rozdział I.	Zapis zwykły (art. 968–981)	257
Rozdział II.	Zapis windykacyjny (art. 981 ¹ –981 ⁶)	259
Rozdział III.	Polecenie (art. 982–985)	260
Dział IV.	Wykonawca testamentu (art. 986–990 ¹)	261
Tytuł IV.	Zachówek (art. 991–1011)	262

Tytuł V.	Przyjęcie i odrzucenie spadku (art. 1012–1024)	267
Tytuł VI.	Stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu windykacyjnego, poświadczenie dziedziczenia i ochrona spadkobiercy (art. 1025–1029 ¹)	270
Tytuł VII.	Odpowiedzialność za długi spadkowe (art. 1030–1034 ²)	271
Tytuł VIII.	Wspólność majątku spadkowego i dział spadku (art. 1035–1046) . . .	275
Tytuł IX.	Umowy dotyczące spadku (art. 1047–1057)	278
Tytuł X.	Przepisy szczególne o dziedziczeniu gospodarstw rolnych (art. 1058–1088)	280
* * *		
Wykaz aktów zmieniających Kodeks cywilny		283
Wykaz aktów wykonujących Kodeks cywilny		291
* * *		
Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny		
– ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz.U. Nr 16, poz. 94 ze zm.)		292
Rozdział I. Przepisy ogólne (art. I–XVI)		293
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących (art. XVII–XXV) . . .		299
Rozdział III. Przepisy przejściowe (art. XXVI–LXV)		302
* * *		
Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o uchyleniu ustawy o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz.U. Nr 11, poz. 81 ze zm.) (wyciąg)		313
Ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 55, poz. 321 ze zm.) (wyciąg)		318
Ustawa z dnia 26 lipca 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 74, poz. 857) (wyciąg)		321
Ustawa z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 49, poz. 408) (wyciąg)		323
Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 162, poz. 1692 ze zm.) (wyciąg)		325
Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 82, poz. 557) (wyciąg)		326
Ustawa z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 181, poz. 1287) (wyciąg)		327
Ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 539) (wyciąg)		328

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1830) (wyciąg)	329
Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1104) (wyciąg)	330
* * *	
Skorowidz przedmiotowy do Kodeksu cywilnego	332

USTAWA

z dnia 23 kwietnia 1964 r.

KODEKS CYWILNY¹⁾

(tekst pierwotny Dz.U. z 18 maja 1964 r. Nr 16, poz. 93; tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1025; zm.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1104)*

KSIĘGA PIERWSZA

CZĘŚĆ OGÓLNA

TYTUŁ I

PRZEPISY WSTĘPNE

Zakres regulacji

Art. 1. Kodeks niniejszy reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi.

Art. 2. (*uchylony*)

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.Urz. WE L 178 z 17.07.2000, str. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, str. 399).

* Uwzględniono zmiany wynikające z ustawy z 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (druk sejmowy nr 2293; oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw), która wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Lex retro non agit

Art. 3. Ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu.

Art. 4. (*uchylony*)

Nadużycie prawa podmiotowego

Art. 5. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Onus probandi

Art. 6. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Domniemanie dobrej wiary

Art. 7. Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.

TYTUŁ II

OSOBY

DZIAŁ I

Osoby fizyczne

Rozdział I

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Zdolność prawna

Art. 8. § 1. Każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną.
§ 2. (*uchylony*)

Domniemanie urodzenia dziecka żywego

Art. 9. W razie urodzenia się dziecka domniemywa się, że przyszło ono na świat żywe.

Pełnoletność

Art. 10. § 1. Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.

§ 2. Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa.

Pełna zdolność do czynności prawnych

Art. 11. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Brak zdolności do czynności prawnych

Art. 12. Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Ubezwłasnowolniony całkowicie

Art. 13. § 1. Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijactwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

§ 2. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską.

Zdolność do działań prawnych

Art. 14. § 1. Czynność prawna dokonana przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych, jest nieważna.

§ 2. Jednakże gdy osoba niezdolna do czynności prawnych zawarła umowę należącą do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, umowa taka staje się ważna z chwilą jej wykonania, chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.

Ograniczona zdolność do czynności prawnych

Art. 15. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają małoletni, którzy ukończyli lat trzynaście, oraz osoby ubezwłasnowolnione częściowo.

Ubezwłasnowolniony częściowo

Art. 16. § 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijactwa lub narkomanii, jeżeli stan

W 7. wydaniu przepisów uwzględniono najnowsze zmiany wynikające m.in. z ustaw:

- z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw,
- z 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej.

W książce zamieszczono skorowidz przedmiotowy, ułatwiający odnalezienie poszczególnych instytucji, a zaakcentowane kolorowym tłem tytułiki przed artykułami Kodeksu cywilnego objaśniają ich sens.

Publikacja jest przeznaczona dla osób, którym niezbędna jest znajomość przepisów z zakresu prawa cywilnego.

LEXOTEKA
więcej niż podręcznik

Poszukaj pozostałych podręczników
dostępnych online

www.lexoteka.pl

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL
WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8160-046-0

CENA 16 ZŁ (W TYM 5% VAT)